

punkt. Hvis den Ligning, her er Tale om, maatte faa Virkninger i saa Henseende, vilde det være en Bivirkning, som jeg ikke tror, der er Grund til at være misfornøjet med.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Der er under denne Forhandling bleven sagt af forskellige Talere, at der ikke ved Anordningen af Ligningen efter Loven af 23. Maj var blevet taget tilstrækkeligt Hensyn til Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse. Det forholder sig ikke rigtigt. Begge Kjøbenhavns Kommunalbestyrelses Afdelinger have erkendt, at der er Trang til Stede, de have ikke været enige om, i hvor vid Udstrækning, Ligningen skulde foregaa, men den ene Afdeling har været enig i, at alle de Summer, som Ministeriet krævede, vare nødvendige. Derimod var der Enighed om — og det fortænk jeg ikke Kjøbenhavn i — at det var meget bedre, at Statskassen betalte, end at Kjøbenhavnerne betalte, og at Frelserens- og Christianskirken, som skulde have store Beløb, skulde have disse Beløb af Statskassen. Men jeg mente ikke at have nogen Ret til at gaa til Rigsdagen med et Lovforslag om, at Staten skulde betale til almindelig Vedligeholdelse af Kirkerne. Det er ikke Reglen her i Landet, at Statskassen betaler Vedligeholdelsen af Kirkerne. Naar undtages enkelte Kirker som Marmorkirken, maa man gaa ud fra, at det er Reglen, at Menighederne selv maa holde deres Kirker ved lige, og den Regel maa fastholdes ogsaa herinde. Naar der særlig nævnes Frelserens Kirke, har jeg allerede gjort opmærksom paa, at til en særlig Bekostning paa Kirken — til Restauration af Taarnet — har Statskassen allerede ydet Bidrag, nemlig i Halvtredserne 16,000 Kr. og i Halvfemserne 25,000 Kr. Men, som sagt, til almindelige Vedligeholdelsesudgifter vilde der ingen Grund være til for Staten at yde Penge. Derfor mener jeg, der ikke er nogen Grund til at behøje mig, at Ligningen er anordnet, som sket er, da man, som sagt, fra Magistratens Side har erkendt, at Beløbet maatte til, at Kirkerne nødvendig trængte til en almindelig Vedligeholdelse.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borghjerg) sagde, at Borgerrepræsentationen med saglige Grunde havde bevist, at Kirkerne ikke trønge, men disse saglige Grunde slaa langt fra til. Der er fremsat adskillige Paastande, og disse Paastande havne i, at man kunde

spise Kapitalerne op, som Kirkerne have. Men, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen) har gjort opmærksom paa, er det en daarlig Økonomi. Det er nemlig en saadan Økonomi, som rammer dem, der komme efter. Det er ganske urimeligt at spise de Kapitaler og saa siden maatte paalægge langt haardere Byrder, langt større Skatter paa de efterfølgende Slægter for at holde Kirkerne ved lige. Det er saa meget urimeligere, som det aldrig har været Standpunktet tidligere her i Landet. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen) har megen Ret i, at ogsaa fra Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse har man krævet, at Kirkerne burde have en Vedligeholdelsesfond liggende, og at man maatte stille Krav i saa Henseende. Det er ogsaa erkendt fra Rigsdagens Side. Det er ikke alene til Andreaskirken, der er bevilget Vedligeholdelsesfond fra Rigsdagen, men ogsaa til andre kjøbenhavnske Kirker, jeg skal saaledes i Øjeblikket nævne Zionskirken.

Der blev dernæst nævnt, at Kristianskirken særlig er et Eksempel paa, hvorledes Staten havde været haard mod en Del af Kjøbenhavn ved at anordne et Sogn der ude og give det en Kirke, som var forfalden. Der blev nævnt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds, at det kunde sammenlignes med, at man vilde foretage en Nybygning der ude. Det er jo ikke rigtigt, der er ikke Tale om Nybygning, kun om Vedligeholdelsesudgifter. Og naar Staten i sin Tid gav Kirken til Sognet, maa man vel erindre, at Staten gav ogsaa den Kapital, som var lagt til Kirken, 63,000 Kr., og at 55,000 Kr. af denne Sum blev anvendt til Vedligeholdelse og Restauration af det indre af Kirken. Man kan paa ingen Maade sammenligne Kristianskirken med Marmorkirken, der henlaa som Ruin. Det er en Sammenligning, der i tydelig Grad halter. Maa jeg, med det samme jeg er ved Kristianskirken, nævne, at naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds omtalte, at Heides Gave til Kirken var bleven anvendt til Restauration af Pavillonen der ude, er det netop sket i Overensstemmelse med Heides eget Ønske, der er ikke noget mærkværdigt deri, og naar en saadan Pavillon stilles til Raadighed for en Præst, er det ogsaa en selvfølgelig Ting, at Præsten lønnes af Kirkens Midler. Der synes mig at være meget ringe Grund til at fremføre slige Anker som et Bevis paa Borgerrepræsentationens Sagkyndighed. Jeg